

Утэ Кумпф

Германы Бундестагийн гишүүн
Бундестаг дахь ГСДН-ын бүлгийн менежер
“Иргэний санаачлага” ажлын хэсгийн спикер

Тоон үзүүлэлтүүд ба бодит байдал – Герман Улсын эмэгтэйчүүдийн нөхцөл байдал

Хүн амын тоо баримт

- Герман Улсын хүн амын дийлэнхи хувийг эмэгтэйчүүд эзэлдэг. 82.2 сая хүний 51% (41,9 сая) нь эмэгтэйчүүд болон охидууд байдаг.
- Эмэгтэйчүүд нь эрчүүдээсээ илүү урт насалдаг. Тэдний дундаж наслалт 81.8, харин эрэгтэйчүүд нь 76.2 жил насалдаг.
- 2006 оны байдлаар, 65-аас дээших насны хүмүүсийн тоо 16 саяд хүрсний дотор 9.1 сая (59%) нь эмэгтэйчүүд байлаа. Эдүгээ 60-аас дээш насны хүмүүс нь 20-оос доош насны хүмүүсээс илүү байгаа юм.
- 2007 оны байдлаар, гадаад орнуудаас 7.5 сая эмэгтэйчүүд Герман улсад шилжин ирж сууршсан байна. Тэдгээрийн 21% нь хуучнаар Зөвлөлт Холбоот Улсаас, 19% нь Турк улсаас, 12% нь Итали, Грек, Португали болон Испани зэрэг газар дундын тэнгисийн орнуудаас, мөн 11% нь Польш улсаас ирсэн байна.

Мэргэжил ба Боломж

- Гимнази төгссөн охидын тоо нэмэгдсээр байна. 1992 оны байдлаар Гимнази төгсөгчдийн 52%-ыг охид эмэгтэйчүүд эзэлж байсан бол, 2006 онд 56% болж нэмэгджээ.
- Их сургууль төгсөгчдийн тал шахам хувь нь эмэгтэйчүүд байдаг. Хэлний болон соёл, урлагын ангийг (69.8%) төгсөгчид, хүмүүнлэг, анагаах ухааны ангийг (58.8%) төгсөгчдийн талаас илүү хувийг эмэгтэйчүүд эзэлдэг.
- 2005 оны байдлаар, нийт хөдөлмөр эрхэлдэг эмэгтэйчүүдийн тэн хагас хувь нь аж ахуйн 87 салбараас зөвхөн 5 салбарт нь тухайлан ажилаж, ялангуяа ахуйн үйлчилгээлний болон нийгэм хангамжийн салбарт илүүтэй хөдөлмөрлөж байжээ. Тухайлбал, Оффисийн ажилтан/Эдийн засагч 19.9%, Эрүүл мэндийн салбарт 10.3%, Худалдаа 8% Нийгэм хангамжын салбар 6.8%, Цэвэрлэгээ болон хог хаягдал 5.8% тус тус байлаа.
- Герман Улсын хөдөлмөр эрхэлдэг эмэгтэйчүүдийн тоо өсөж улмаар 64%-д хүрлээ. Гэвч хувийн хэвшил болон шинжлэх ухааны салбарын удирдах албан тушаал дээр эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь цөөн байдаг. Харин улс төрд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь өсөж, Холбооны Канцлер болон парламентэд 6 эмэгтэй гишүүнтэй болсноор Герман улс Европын Холбооны улсууд дотроо 4-ээр байр эзлэх болсон.

- Жижиг дунд үйлдвэрийн доод болон дунд төвшний удирдах албан тушаал дээр эмэгтэйчүүд голлон ажилладаг. 2005 онд жижиг дунд үйлдвэрийн 1/5-ийг нь эмэгтэйчүүд удирдаж байсан. Үндэсний томоохон 50 компанийн тэргүүн буюу удирдах зөвлөлийн даргаар эмэгтэй хүн ажиллах нь онцгой тохиолдол юм.
- Эмэгтэйчүүдийн орлого эрэгтэйчүүдийнхээс бага байна. Герман улсад цалингийн ялгааны төвшин 23%-тай байна. Энэ нь дараах хүчин зүйлүүдээс хамааралтай. Жишээ нь, улс ардын аж ахуйн олон салбаруудад, мэргэжлийн олон ажилууд дээр эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь цөөн байдаг, гэр бүлийн амьдралын улмаас тэдний хөдөлмөр эрхлэлт завсардаж улмаар эрэгтэйчүүдтэй харьцуулахад хөдөлмөрийн бүтээмж нь мэдэгдэхүйц удаан болдог байна.
- 2007 оны байдлаар, ажилгүйчүүдийн дунд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь нь 51.1% хүртэл өсчээ.

Эмэгтэйчүүдийн амьдралын олон төрлийн хэв маяг

- Эмэгтэйчүүдийн гэр бүлтэй болох дундаж нас улам хойшилж байна. Анхны төрөлтийн нас 1961-2006 оны хооронд 24.9-30.1 насны хооронд байлаа.
- 2007 оны байдлаар нэг эмэгтэйд ногдох төрөлт 1.37 хүүхэд болсон.
- 2007 онд гэр бүл бологсдын 74% нь гэр бүлийн баталгаатай байжээ. Өрх тэргүүлсэн ганц бие эмэгтэй болон эрэгтэйчүүд нийт өрхийн дунд 18% эзэлж байна. Өрхүүдийн 8% нь хүүхдүүдийнхээ хамт амьдардаг. Нийт өрхүүдийн 20-оос дээш хувийн гол тэжээгч нь эмэгтэй хүн байдаг.
- 2007 онд Герман улсад 8.6 сая өрх амьдарч байсан.
- Германд Европын Холбооны Улсуудтай адил хүүхэдтэй эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлт нь хүүхэдгүй эмэгтэйчүүдийнхээсээ илүү бага байдаг. Дани улсад эхчүүдийн 80% ажилладаг бол Германд эхчүүдийн ердөө 60% нь хөдөлмөр эрхлэдэг. Европын холбооны дундаж хэмжээ нь 64.5% юм.
- 2007 онд төрсөн хүүхдүүддээ асрамжийн мөнгийг 2007 оны 1-р сараас 2008 оны 3-р сарын хооронд гаргасан 720 000 өргөдөл хүссэн эцэг эхчүүдэд тэтгэмж олгохоор болсон. Эцэг эхчүүдэд тэтгэвэр олгохоос өмнөх үед, хүүхдээ гэртээ харж асардаг эцгийн тоо 3.5% байсан бол өнөө үед 16% болтлоо өссөн.

Сэрэмжлэл ба Амьжиргаа

- Эмэгтэйчүүдийн тэтгэвэр нь эрэгтэйчүүдээсээ 475 еврогоор бага байна. 2006 онд эмэгтэйчүүдийн дундаж тэтгэвэр нь 509.18 евро байсан. Эрэгтэйчүүд сардаа дунджаар 984.18 евро тэтгэвэрт авдаг.
- 2007 онд бүртгэлтэй гадаадын оршин суугчдын 48,7% нь эмэгтэйчүүд байсан. Тэд дунджаар 36.9 настай бөгөөд Герман улсад 16.9 жил амьдарч байв. Эмэгтэй хүн эрэгтэй хүнтэй харьцуулахад эрүүл мэнддээ илүүтэй анхаарал тавьж амьдардаг: Эмэгтэйчүүдийн 78% нь огт тамхи татаж байгаагүй бол эрэгтэйчүүдийн 44% нь энэ үзүүлэлтэд багтана. Биеийн жин нь хэтэрсэн

эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 51 байхад эрэгтэйчүүдийнх нь 66% эзэлдэг. Түүнчлэн эмэгтэй хүн замын хөдөлгөөний осолд эрэгтэй хүнээс хамаагүй багаар өртдөг.

- Эрүүл мэндтэй холбоотой бэрхшээл болон өвчинд хандах хандлага нь эмэгтэй ба эрэгтэй хүний хувьд ялгаатай. Гэр бүл доторхи хүчирхийлэлээс үүссэн эрүүл мэндийн үр дагваруудад илүү анхаарал тавих нь зүйтэй.

Санаачлага ба Хамтран шийдвэрлэх

- Сонгогчийн хувьд эмэгтэйчүүд улс төрд идэвхитэй нөлөөлдөг. 2005 оны Бундестагын сонгуульд 5 эмэгтэй тутмаас 4 нь (78%) оролцсон. Эрэгтэйчүүд сонгуульд 79%-тай оролцож ялимгүй илүү байсан.
- Эмэгтэйчүүдийн улс төрийн тавцанд эзлэх хувь нь хүн амын эзлэх хувьтай харьцуулхад бага байна. 1983 онд парламентын гишүүдийн 10-аас доош хувийг нь эмэгтэйчүүд эзэлж байсан бол өнөөдөр Бундестагын 32 шахам хувийг бүрдүүлж байна. Харин орон нутгийн парламентэд илүү цөөхөн хувь эзэлж байна. (www.frauen-macht-kommune.de).
- Гэр бүл доторхи үүрэг хариуцлагын хувиарилалт нь тэгш бус хэвээр байна. Жишээ нь: гэрийхнийгээ асрах тохиолдолд. Эмэгтэйчүүд 7 хоногт 31 цаг, эрэгтэйчүүд 19.5 цаг цалингүй ажил эрхэлж байна.
- Өөрсдийн санаачилсан сайн дурын ажлууд эмэгтэй болон эрэгтэйчүүдийн хувьд ялгаатай байдаг. Эрэгтэйчүүд илүүтэйгээр спортын салбар (14%), улс төр (4,5%) болон мэргэжлийн ашиг сонирхолын төлөөллийн газруудад (4%) сайн дураараа ажилладаг бол эмэгтэйчүүд нийгмийн (4%) болон сүм шашны (7%) салбарт идэвхи гаргадаг.
- 2005 оноос хойш (сонгуулийн 16-р үе) эмэгтэйчүүд ГСДН-ын парламентийн гишүүдийн 39% -ийг, парламентийн нийт гишүүдийн 32%-ийг тус тус бүрдүүлж байна.
- ГСДН-ын удирдах зөвлөлийн гишүүдийн 42,2%-ыг эмэгтэйчүүд эзэлдэг бөгөөд ГСДН-ын нийт гишүүдийн 30,3% нь эмэгтэйчүүдээс бүрддэг.
- Дараахи хүснэгт нь эмэгтэйчүүдийн бусад намд эзлэх хувийг нь харуулав.

Функц	Германы Социал-демократ Нам	Ногоон Нам	Христосын Ардчилсан Холбоо Нам/ Христосын Социал Холбоо Нам	Чөлөөт Ардчилсан Нам
Намын гишүүн	30.3	34.3	23.3	23.6
Бундестагийн гишүүн	39.0	58.2	23.0	27.7
Удирдах зөвлөлийн гишүүн	42.2	60.0	19.5	20.7

--	--	--	--	--

Ашигласан материал:

Берлин Институт; Холбооны Хөдөлмөрийн агентлаг; Холбооны гэр бүл, өндөр настан, эмэгтэйчүүд, залуучуудын яам; Европын эмэгтэйчүүдийн үлс төр, эдийн засгийн академи; Sinus Sociovision; Холбооны статистикийн газар

2009 оны 7 сарын 1